

prima instanță: P. Cocitov
instanța de apel: S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Garbuz

dosarul nr. 2ra-419/18

Î N C H E I E R E

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Nicu Marinescu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Turculeț împotriva lui Nicu Marinescu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a venitului ratat și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Nicu Marinescu, a fost casată hotărârea Judecătoriei Soroca din 24 februarie 2017 și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 05 august 2016 Vasile Turculeț a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicu Marinescu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a venitului ratat și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la data de 02 octombrie 2014 a încheiat cu Nicu Marinescu contractul de împrumut nr. 8559, conform căruia s-a obligat să-i acorde un împrumut în valoare de 250 000 de lei cu termenul final de rambursare la data de 31 decembrie 2014.

Menționează că și-a executat integral obligațiile contractuale și a acordat împrumutul în termenul și în condițiile stabilite în contract, însă pârâtul nu și-a executat obligația de rambursare a sumei, acumulând, astfel, o datorie în sumă de 250 000 de lei.

Relevă că la data de 12 august 2015 și 16 mai 2016 a expediat în adresa pârâtului reclamații, prin care a solicitat executarea benevolă a obligațiilor contractuale, însă acestea nu au fost executate.

Consideră că în rezultatul nerambursării la scadență a împrumutului, de la pârât urmează a fi încasată dobânda de întârziere în mărime de 80 840,11 de lei calculată pentru perioada 01 ianuarie 2015 – 02 august 2016 în baza art. 619 din Codul civil, precum și diferența dintre cursul valutar la ziua încheierii contractului

de împrumut și ziua depunerii cererii de chemare în judecată, calculând, astfel, suma de 88 293 de lei.

Solicită încasarea din contul pârâtului a sumei împrumutate în mărime de 250 000 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 90 840,11 de lei, a venitului ratat în mărime de 88 293 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca din 24 februarie 2017 a fost admisă acțiunea și au fost încasate din contul lui Nicu Marinescu în beneficiul lui Vasile Turculeț suma de 429 133,11 de lei, constituită din: 250 000 de lei - suma împrumutului, 90 840,11 de lei - dobânda de întârziere și 88 293 de lei - venitul ratat, precum și 10 000 de lei cheltuielile de asistență juridică și 12 873,99 de lei taxa de stat.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, la data de 02 octombrie 2014 Vasile Turculeț a încheiat cu Nicu Marinescu contractul de împrumut nr. 8559, în baza căruia reclamantul a acordat pârâtului un împrumut în valoare de 250 000 de lei, care urma a fi rambursat până la data de 31 decembrie 2014, însă pârâtul nu și-a onorat obligația de rambursare a împrumutului în termenul stabilit în contract, astfel, făcând trimitere la prevederile art. 514, 572, 575 alin. (2), 602, 619, 867, 871 alin. (1) din Codul civil, urmează a fi încasată forțat suma împrumutului, dobânzii de întârziere, precum și venitul ratat calculat din data încheierii contractului de împrumut până la data depunerii cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 septembrie 2017 a fost admis apelul declarat de către Nicu Marinescu, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea, au fost încasate din contul lui Nicu Marinescu în beneficiul lui Vasile Turculeț suma de 250 000 de lei cu titlu de împrumut, suma de 80 811,60 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și cheltuieli de judecată în mărime de 17 612 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Instanța de apel admițând cerința cu privire la încasarea sumei împrumutate și-a argumentat concluzia prin faptul că, apelantul nu a prezentat probe prin care să confirme restituirea la scadența a împrumutului.

Admițând parțial cerința privind încasarea dobânzii de întârziere instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, conform calculului de pe site-ul ilba.md, dobânda de întârziere pentru perioada 02 ianuarie 2015 – 25 iulie 2016 constituie suma de 80 811,60 de lei, iar suma solicitată în mărime de 90 840,11 de lei a fost calculată eronat, făcând trimitere la prevederile art. 619 alin. (1) și (2) din Codul civil.

Respingând cerința cu privire la încasarea venitului ratat, instanța de apel a reiterat că Vasile Turculeț nu a prezentat probe pertinente și concludente prin care să demonstreze că ar fi putut și ar fi trebuit să obțină anumite venituri, iar diferența de curs valutar nu constituie în sine un venit ratat, făcând trimitere la prevederile art. 610 alin. (1) și (3) din Codul civil.

La data de 11 ianuarie 2018 Nicu Marinescu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, și anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Menționează că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel, și anume, asupra faptului examinării pricinii în absența sa de către prima instanță.

În acest sens, relevă că s-a prezentat la data și ora ședinței de judecată stabilită de prima instanță, însă nu a fost invitat în sala de ședință pentru a participa la examinarea cauzei, fiindu-i, astfel, încălcat dreptul de acces la justiție, dreptul de a prezenta probe și de a-și apăra interesele legale, la fel, a fost încălcat și principiul nemijlocirii și oralității în dezbaterile judiciare, principiul contradictorialității și egalității părților în drepturi procedurale.

De asemenea, relevă că prima instanță examinând cauza în absența sa, a dat prioritate probelor prezentate de către intimat, ceea ce a dus la soluționarea greșită a pricinii și încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Invocă că instanțele de judecată nu au dat apreciere faptului nerespectării procedurii prealabile de soluționare a cauzei pe cale extrajudiciară, or, la materialele cauzei intimatul nu a prezentat dovada recepționării reclamațiilor din 12 august 2015 și 16 mai 2016 expediate în adresa sa.

Relevă că, în lunile ianuarie și februarie 2015 a restituit intimatului suma de 160 000 de lei, însă ultimul a refuzat să-i întocmească o recipisă prin care să confirme acest fapt.

În aceste circumstanțe, consideră că instanțele de judecată la examinarea cauzei urmau să aplice prevederile art. 267 lit. a) CPC și să scoată cauza de pe rol.

Prin referința depusă la data de 15 martie 2018 Vasile Turculeț a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 15 noiembrie 2017 (f.d. 109), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 11 ianuarie 2018 (f.d. 109).

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Nicu Marinescu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate

în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Nicu Marinescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Nicu Marinescu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Nicu Marinescu se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic